

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

06 листопада 2015 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№ 119

Заслухавши члена Ради суддів України Чорну В.В. щодо результатів перевірки, проведеної за повідомленням судді Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська Браги Артема Володимировича про вжиття заходів з метою забезпечення незалежності судів і суддів у відповідності до повноважень Ради суддів України, передбачених ст. 131 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Рада суддів України, -

ВСТАНОВИЛА:

Суддя Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська Брага А.В. звернувся до Ради суддів України з письмовим повідомленням про необхідність вжиття Радою суддів України заходів щодо забезпечення незалежності суддів, повідомивши про тиск на нього як суддю з боку представників Громадської організації «Всеукраїнське об'єднання «Перемога» у зв'язку з принциповою позицією з ініціювання кримінального провадження за злочин проти правосуддя відносно особи, яка наразі є активістом даної громадської організації. Також, у повідомленні ставиться питання про неприпустимість втручання у процес судочинства, тиску на суд та учасників процесу з боку сторонніх осіб, в тому числі громадських організацій, що, як наслідок, призводить до незабезпечення судом належних стандартів судового розгляду. Суддя Брага А.В. також звертає увагу на недопущення дискримінації судді за професійною ознакою шляхом створення з боку обвинуваченого, підсудного, третіх осіб, активістів громадських організацій, тощо, штучних перешкод при проходженні суддею публічної служби, як форми тиску на суди та суддів.

За результатами перевірки, проведеної за повідомленням судді Браги А.В., встановлено, що в його провадженні у травні 2013 року перебувала цивільна справа №201/5267/13ц за позовом гр. А. до гр. С. про стягнення суми боргу за договорами позики, що оформлені письмовими розписками. По даній справі представником відповідача гр. С. за нотаріально посвідченою довіреністю виступав гр. Сагіров Феміс Артемович, який є її сином.

При цьому, 24 та 27 травня 2013 року, при виконанні Брагою А.В. покладених на нього законом професійних обов'язків судді, з метою домогтися прийняття рішення у справі на користь своєї матері гр. С., з боку гр. Сагірова Ф.А. на адресу судді Браги А.В. були висловлені погрози фізичною

розправою, які супроводжувалися застосуванням сили з метою проникнення до службового кабінету судді, вибиванням ногою дверей у залі судового засідання у присутності співробітників міліції, переслідуванням судді Браги А.В. у приміщенні будівлі суду напередодні судового засідання, висловлювань нецензурною лайкою на адресу судді, зухвалого ігнорування встановлених правил поведінки в приміщенні суду та в судовому засіданні.

Не зважаючи на втручання гр. Сагірова Ф.А. в діяльність судді з метою добитися винесення бажаного для себе рішення, 27.05.2013 року суддею Брагою А.В. по даній справі було прийнято рішення про стягнення з гр. С. суми боргу, яке набрало законної сили 25.09.2013 року.

28 травня 2013 року за заявою судді Браги А.В. прокуратурою Жовтневого району м. Дніпропетровська розпочато розслідування кримінального провадження № 42013040650000184 за ч. 1 ст. 377 КК України, в межах якого Сагірову Ф.А. було вручено повідомлення про підозру за ч. 1 ст. 377 КК України, обрано запобіжний захід. Ухвалою апеляційного суду Дніпропетровської області від 10.01.2014 р. кримінальне провадження відносно Сагірова Ф.А. направлено за підсудністю до Самарського районного суду м. Дніпропетровська.

З 16 січня 2014 року по 07 серпня 2015 року кримінальне провадження №206/234/14к за обвинуваченням Сагірова Ф.А. у вчиненні кримінального правопорушення за ч. 1 ст. 377 КК України, де суддя Брага А.В. мав статус потерпілого, перебувало на розгляді Самарського районного суду м. Дніпропетровська: спочатку - в провадженні судді Румянцева О.П., який 05.05.2014 року подав заяву про самовідвід у справі у зв'язку з наявністю підстав вважати Сагірова Ф.А. причетним до скоєння злочину відносно судді Румянцева О.П. за ст. 15, ч. 2 ст. 378 КК України, з червня 2014 року - в провадженні судді Кушнірчука Р.О., у якого 20.02.2015 року закінчились суддівські повноваження, а з березня 2015 року - в провадженні судді Грицаюк Н.М.

Слід зазначити, що за період часу, поки кримінальне провадження за обвинуваченням Сагірова Ф.А. перебувало в провадженні Самарського районного суду м. Дніпропетровська, сам Сагіров Ф.А. став активістом громадської організації «Всеукраїнське об'єднання «Перемога» (код юридичної особи 39426149), яка була зареєстрована 03.10.2014 року. Згідно інформації Дніпропетровського міського управління юстиції від 09.10.2015 р., метою діяльності вказаної організації є здійснення та захист законних прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема, соціальних, творчих, економічних, наукових, культурних інтересів своїх членів, сприяння створенню сприятливих умов для занять різноманітними видами оздоровлення, фізичною культурою і видами бойових мистецтв. Завданнями організації відповідно до Статуту є, зокрема, залучення громадян до регулярних занять фізичною культурою, спортом і туризмом; сприяння організації і проведенню масових фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, змагань; сприяння здійсненню заходів щодо створення та зміцнення спортивної бази; сприяння у здійсненні проектів, програм соціального напрямку; формування у громадян потреби у зміцненні здоров'я засобами фізичної культури та спорту; пропаганда здорового способу життя; сприяння захисту інтересів членів організації у будь-яких стосунках з

державними органами, посадовими особами, іншими громадськими організаціями, тощо.

Користуючись підтримкою вказаної громадської організації, мета та статутні завдання якої не мають нічого спільного з правоохоронною та правозастосовчою діяльністю, з метою уникнення кримінальної відповідальності за скоєний злочин проти правосуддя, створення штучного уявлення про свій позитивний імідж як законослухняної людини та, навпаки, дискредитації судді Браги А.В., Сагіров Ф.А., задля демонстрації сили та психологічного тиску на суд, учасників процесу, свідків систематично з'являвся в судові засідання в присутності так званої «групи підтримки» у кількості 50-70 осіб, які називали себе активістами ГО «ВО «Перемога». Зазначені особи, не будучи учасниками кримінального провадження, з'являлися в судові засідання у будь-який час судового засідання, самовільно заходили та переміщувалися по залі судового засідання, втручалися у хід судового процесу, висловлювали на адресу суду, учасників процесу погрози насильницького характеру, перекрикували головуючого, учасників процесу, негативно коментували виступи потерпілого, його захисту, зверталися до учасників процесу з провокативними запитаннями, несанкціановано здійснювали фото- та відео- фіксацію учасників процесу, демонстрували плакати принижуючого змісту, як – то: «Брагу на нару», «Брага - фабрикант», «Брага – слуга попередників», чим фактично перетворили судовий процес на несанкціоновану масову акцію протесту, що є неприпустимим, оскільки такі дії повинні розцінюватись виключно як форма втручання у діяльність суду, здійснення психологічного тиску на суддю, учасників процесу, зловживання цивільними правами з боку третіх осіб - активістів ГО «ВО «Перемога», порушення громадського порядку в залі судового засідання та у державних судових установах. Явка так званої «групи підтримки небайдужих громадян» та перетворення судового процесу з обвинувачення Сагірова Ф.А. у вчиненні кримінального правопорушення за ч. 1 ст. 377 КК України на процес «відбілювання обвинуваченого» та, одночасно, на акцію «народного гніву» проти судді Браги А.В., який у цьому провадженні мав статус потерпілого, по суті є психологічним тиском на суд, учасників процесу, на потерпілого суддю Брагу А.В., та зведена до спроб з боку третіх осіб, які не є учасниками судового розгляду, неправомірно втрутилися у розгляд кримінального провадження, деморалізувати суддів, учасників процесу, створити неприйнятні умови у судовому засіданні та за його межами, за яких неможливо безстороннім та незалежним судом прийняти законне та обґрунтоване рішення у розумні строки.

Наявність таких фактів зобов'язує суддю, у відповідності з вимогами ч. 3 ст. 48, п. 6 ч. 1 ст. 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», звернутися у 5-денний термін з повідомленням про втручання в його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя до органів суддівського самоврядування та правоохоронних органів. Утім, факти звернення суддів Самарського районного суду м. Дніпропетровська з викладених обставин до органів суддівського самоврядування або до правоохоронних органів перевіркою не встановлені. Факти ж звернень потерпілого Браги А.В. та його захисту з приводу вжиття відповідних заходів щодо недопущення втручання у діяльність

суду з розгляду кримінального провадження № 2-6/234/14к відносно Сагірова Ф.А., ігнорувались та/або не знайшли відповідного реагування з боку правоохоронних органів та суддів Самарського районного суду м. Дніпропетровська, що підтверджується матеріалами перевірки.

Слід зазначити, що така бездіяльність з боку правоохоронних органів, а також суддів Самарського районного суду м. Дніпропетровська Кушнірчука Р.О., Грицаюк Н.М. при розгляді кримінального провадження № 206/234/14-к за обвинуваченням Сагірова Ф.А., вочевидь призвела до посилення тих ризиків, за захистом від яких суддя Брага А.В. звернувся до правоохоронних органів у 2013 році.

З огляду на встановлені обставини, Рада суддів України наголошує, що відсутність належного реагування з боку суддів у разі втручання у їх професійну діяльність, та фактичне замовчування суддями таких фактів є неприпустимим, оскільки призводить до порушення базових принципів судочинства, знецінення принципів незалежності судової влади, порушення права учасників судових процесів, втрати довіри громадян до незалежного та безстороннього суду.

Рада суддів України також зазначає, що реалізація громадськими організаціями своїх статутних завдань не може впливати на хід, умови, порядок проведення судових засідань, можливість вільної реалізації учасниками свого процесуального права на судовий захист, не може та не повинна впливати на прийняття судового рішення. У разі зловживання цивільними правами членів громадських формувань, об'єднань, що носять ознаки втручання у діяльність судді, неповаги до суду, судді повинні діяти у спосіб та у порядку, передбаченому КПК України, Законом України «Про судоустрій і статус суддів», в тому числі, повідомляти органи суддівського самоврядування та правоохоронні органи про факти втручання у їх професійну діяльність, виносити окремі ухвали чи постанови, а якщо в таких діях вбачаються ознаки відповідного злочину - реагувати згідно з вимогами кримінально-процесуального законодавства України. На порушення учасниками процесу та іншими присутніми в залі судового засідання особами встановленого порядку розгляду справ суди також повинні реагувати належним чином, та, за наявності підстав, вирішувати питання про притягнення винних у вчиненні таких порушень осіб до передбаченої законом відповідальності за неповагу до суду.

В контексті обставин, встановлених за результатами розгляду повідомлення судді Браги А.В., Рада суддів України також звертає увагу на необхідність дотримання суддями розумних строків розгляду судових справ. Так, кримінальне провадження №206/234/14-к за обвинуваченням Сагірова Ф.А. у скоєнні кримінального правопорушення за ч. 1 ст. 377 КК України, яке в травні 2015 року було перекваліфіковано на ч. 1 ст. 376 КК України, перебувало на розгляді суддів Самарського районного суду м. Дніпропетровська з 16 січня 2014 року по 07 серпня 2015 року, тобто, на протязі майже 1 року та 8 місяців.

07 серпня 2015 року ухвалою Самарського районного суду м. Дніпропетровська Сагірова Ф.А. було звільнено від кримінальної відповідальності за ч. 1 ст. 376 КК України у зв'язку із закінченням строку давності притягнення його до кримінальної відповідальності, а кримінальне

провадження - закрито. Зазначена ухвала суду сторонами не оскаржена, та набрала чинності.

Наслідком тривалого неприйняття Самарським районним судом м. Дніпропетровська рішення по кримінальному провадженню, з огляду на час скоєного Сагіровим Ф.А. кримінального правопорушення (травень 2013 року), стало фактичне звільнення винної особи від кримінальної відповідальності при відсутності жодних реабілітуючих обставин. Відповідно, завдання кримінального провадження в частині забезпечення швидкого судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, передбачені ст. 2 КПК України, не були виконані.

Також, Рада судів України звертає увагу на неприпустимість дискредитації судової влади та суддів, як її носіїв, в очах суспільства.

Так, звернення судді Браги А.В. у травні 2013 року до правоохоронних органів з приводу втручання у здійснення судочинства з боку Сагірова Ф.А., неодноразове надання в Самарському районному суді м.Дніпропетровська пояснень в рамках кримінального провадження №206/234/14-к, які викривали Сагірова Ф.А. у його злочинних діях та доводили його винуватість, тобто, його принципова позиція як потерпілого у кримінальному провадженні, стали приводом, а фактично, особистою помстою Сагірова Ф.А. через ГО «ВО «Перемога», яка виразилась у розгорнутій «кампанії» по дискредитації імені, створення штучного образу одіозного, непорядного судді, нівелювання результатів роботи, підриву суддівського авторитету, з метою недопущення подальшого проходження суддею публічної служби, та створення передумов для не рекомендування його для обрання суддею безстроково. Зокрема, суддя Брага А.В. у своєму повідомленні до Ради суддів України зазначає, що Сагіров Ф.А. у своїх промовах у судових засіданнях в Самарському районному суді м. Дніпропетровська з розгляду кримінального провадження № 206/234/14-к публічно обіцяв «допомогти судді Бразі А.В. продовжити суддівські повноваження». Вказує, що на сьогодні Сагіров Ф.А. ініціював скарги від імені третіх осіб, зокрема від так званих «членів територіальної громади Жовтневого району м. Дніпропетровська», гр. Пестова С., окремих громадян-мешканців Жовтневого району м. Дніпропетровська (52 заяви) до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, інших державних органів, які носять відверто упереджений негативний характер. До того ж, Сагіровим Ф.А. вживаються заходи по дискредитації Браги А.В., як судді, шляхом створення та оприлюднення через ЗМІ, у тому числі через мережу інтернет, так званих «гучних журналістських розслідувань», які не базуються на дійсних обставинах, по своїй суті є перекручуванням, спотворенням фактів.

Водночас, з матеріалів перевірки вбачається, що сам Сагіров Ф.А. неодноразово потрапляв у коло зору правоохоронних органів міста Дніпропетровська, має неодноразові адміністративні стягнення та велику кількість відмовних матеріалів, в тому числі з приводу погроз учасникам процесу в іншому суді, щонайменше тричі притягувався до адміністративної відповідальності за ст. 130 КУпАП (за керування транспортним засобом у стані наркотичного або алкогольного сп'яніння), а у 2012 році перебував під диспансерно-динамічним наглядом у лікаря-нарколога в Комунальному закладі

«Дніпропетровській наркологічний диспансер» Дніпропетровської обласної ради з метою профілактики з приводу розладів психіки та поведінки внаслідок вживання канабіноїдів. Амур-Нижньодніпровським РВ ДМУ УМВС в Дніпропетровській області порушено два кримінальних провадження, де, згідно бази ППСС ОВС, гр. Сагіров Ф.А. значиться як «особа, на яку вказує свідок», але обвинувачення останньому не пред'являлося: № 12013040630001918 від 27.03.2013 р. за ст. 185 КК України (зупинено 04.07.2014 р. за ст. 284 п. 2 КК України); № 04061312012121709001 від 28.06.2012 р. за ст. 296 ч. 4 КК України (зупинено 12.11.2012 р. за ст. 206 п. 3 КК України). Також, стосовно Сагірова Ф.А. правоохоронними органами вже збирались матеріали з приводу погроз іншому судді Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська Трещову В.В., який допитувався як свідок в рамках кримінального провадження № 206/234/14-к у Самарському районному суді м. Дніпропетровська, та дав вичерпні пояснення щодо погроз на його адресу з боку Сагірова Ф.А. у зв'язку з виконанням ним професійних обов'язків. Сагіров Ф.А. також є особою, яка відома у журналістському середовищі як «впевнений користувач Євромайдану» та «люстратор-здірник». У статті «Люстрационный бизнес по-Днепропетровски» Сагіров Ф.А. зазначається як активіст ГО «ВО «Перемога», який «опікується» діяльністю торгових лотків та павільйонів, що здійснюють торгівельну діяльність на території Жовтневого району м. Дніпропетровська. Характер такої «опіки» яскраво прокоментований суб'єктом підприємницької діяльності у зазначеній статті.

Заслухавши висновок члена Ради суддів України Чорної В.В., обговоривши результати перевірки, проведеної за повідомленням судді Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська Браги А.В., на виконання покладених на Раду суддів України завдань, а саме, розробки та організації заходів щодо забезпечення незалежності судів і суддів, розгляду питань правового захисту суддів, згідно ст. 131 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Рада суддів України, -

в и р і ш л а :

1. Визнати, що обставини, викладені у повідомленні судді Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська Браги Артема Володимировича про тиск на нього з боку представників Громадської організації «Всеукраїнське об'єднання «Перемога» у зв'язку з його принциповою позицією з ініціювання кримінального провадження за злочин проти правосуддя, знайшли своє підтвердження в ході перевірки.

2. Звернути увагу суддів всіх судів України, що відсутність належного реагування з боку суддів у разі втручання у їх професійну діяльність з боку сторонніх осіб, в тому числі активістів громадських організацій, та фактичне замовчування суддями таких фактів є неприпустимим, оскільки призводить до порушення базових принципів судочинства, знецінення принципів незалежності судової влади, порушення прав учасників судових процесів, втрати довіри громадян до незалежного та безстороннього суду.

3. Закликати суддів, у відповідності з вимогами ч. 3 ст. 48, п. 6 ч. 1 ст. 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», своєчасно виконувати

покладений на них обов'язок у 5-денний термін звертатися з письмовим повідомленням про втручання в їх діяльність щодо здійснення правосуддя до органів суддівського самоврядування та правоохоронних органів.

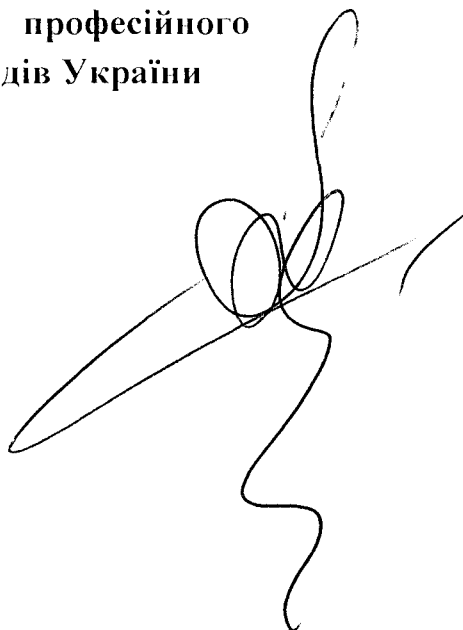
4. Звернути увагу суддів на необхідність дотримання розумних строків розгляду судових справ.

5. Визнати неприпустимим втручання у процес судочинства, тиск на суд та учасників процесу з боку сторонніх осіб, в тому числі громадських організацій.

6. З метою недопущення дискримінації судді за професійною ознакою та створення штучних перешкод при здійсненні суддею правосуддя або вплив на нього, як на суддю з боку членів громадських організацій, учасників судового розгляду, як форми тиску на суддю, направити зазначене рішення Ради суддів України до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України до відома та врахування в роботі.

**Головуючий на засіданні -
голова Комітету етики, врегулювання
конфлікту інтересів та професійного
розвитку суддів Ради суддів України**

Т.А. Чумаченко

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke, positioned over the printed name.